

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele
2011. július

AKTUÁLIS HÍREINK

Kiszáradás szélén álló vizes élőhelyeket mentenek meg a Bátai-Dunánál

Világszerte mintaként szolgálhat a magyar projekt. Tart a kivitelezése a Duna-Dráva Nemzeti Park területén annak a világbanki támogatással megvalósuló környezetvédelmi beruházásnak, amelynek célja a Duna és végső soron a Fekete-tenger tápanyagterhelésének csökkentése. A Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság által megrendelt beruházás eredményeként újra életre kelnek a Gemenc és Béda-Karapancsa tájegység vizes élőhelyei is, amelyeket tartós kiszáradás fenyegetett. A beruházást nemzetközi figyelem övezi – sikeres megvalósítása esetén a magyarországi projekt világszerte mintaként szolgálhat hasonló beruházások számára.

A folyószabályozás és a töltésépítés véget vetett a gemenci és béda-karapancsai ártéri gazdálkodásnak. A mellékágak torkolatai elzáródtak, elkezdődött a területek feltöltődése és a korábban gazdag élővilággal rendelkező vizes élőhelyek kiszáradása. Mivel a lezárt mellékágak és az árvízi területek már nem kötik meg a korábbihoz hasonló mértékben a folyóban található tápanyagokat (nitrogént és foszfort), így azok sokkal nagyobb mennyiségben jutnak tovább a Fekete-tenger felé.

A jelenleg zajló beruházás eredményeként a terület vízjárása közelíteni fog a természetes állapothoz. A beavatkozások során egyrészt az erősen feltöltődött holt- és mellékágszakaszok kotrását végzik el, másrészt olyan vízviasszatartást szolgáló műtárgyakat (küszöbök, zsilipek) építenek, melyek segítségével az árvizekkel beérkező víztömeg hosszabb ideig a területen tartható. Mivel az itt található ökoszisztéma képes a vízben lévő tápanyagok megkötésére, a jelenleg közel 3800 tonnára becsült nitrogén visszatartó-képesség akár évi 5500 tonnára is nőhet, és a foszfor esetében is több mint 40 százalékos határfok-javulásra számíthatunk.

A négy bevont terület közül a Bába-Holt-Duna az első, ahol megindult a kivitelezés. Itt a bábai híd alatti, erősen feliszapolódott szakaszon 950 m hosszban mintegy 55.000 m³ anyagot kotranak ki, és helyeznek el a meder szélén. A tervezett, de soha meg nem épült vasútvonal hídjának két pillére közé kerül egy zsilip, aminek segítségével +300 és +470 cm bajai vízállások között lehet szabályozni a holtág felsőbb szakaszainak vízszintjét.

A víz tápanyagterhelésének csökkenésén túl a beruházás kedvezően befolyásolja az erdőgazdálkodást és a vadgazdálkodást is. Várhatóan fellendül majd a horgászat és az ökoturizmus – így a projekt a környezetvédelmi előnyökön túl a gazdasági fejlődésre is pozitív hatással lehet.

További információ: Parrag Tibor osztályvezető, Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Tel.: +36 (30) 377-3425. E-mail: parrag@ddnp.kvvm.hu

Heid Petra, PR- és sajtóreferens, Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Tel.: +36 (30) 985-4495. E-mail: heid.petra@ddkovizig.hu

A világbanki projektről

A Duna-Dráva Nemzeti Park területén megvalósuló beruházások mellett a világbanki projekt az Észak-Pesti Szennyvíztisztító telep modernizációjához is támogatást nyújtott, ahol így lehetővé vált a szennyvíz 3.

fokozatú tisztítása, vagyis a nitrogén és a foszfor eltávolítása a szennyezett vízből.

A projekt összköltsége megközelítőleg 32 millió USA dollár, beleértve a Globális Környezetvédelmi Alap (GEF) 12,5 millió dolláros vissza nem térítendő támogatását.

A projekt honlapja: <http://gef.ddkovizig.hu>

Hat gólyafiókát nevel egy gólyapár Alsónyéken

Több mint 180 érdeklődő kísérelte figyelemmel az idén kikelt gólyafiókák gyűrűzését Baja-Mohács térségében június 20-21-én. A kedvező időjárásnak köszönhetően 2011-ben rendkívül sikeresek voltak a költések – ezt bizonyítja, hogy 14 településen összesen 47 fészeknél 183 fióka kapott egyedi azonosításra alkalmas gyűrűt. Június 20-21-én az előző évekhez hasonlóan ismét megszervezésre került a fehér gólyák gyűrűzése Baja-Mohács térségében. A „Gólya Road Show” első napja nyitott volt az érdeklődők számára. Ekkor az előre meghirdetett helyszíneken és időpontokban több mint 180 kíváncsi szempár (többségük óvodások, iskolások) előtt zajlott a még röpképtelen kis gólyák jelölése. Több helyszínen közvetlen közlelről volt lehetőség a madarak megfigyelésére, simogatására.

A tavalyi kedvezőtlen időjárásból eredő csekély szaporulathoz képest idén különösen eredményesnek tűnnek a költések. Egyetlen fészekben voltak csak elmaradott fiókák, a legtöbb fészekben 4-5 fióka is felnevelkedett. Említést érdemel az egyik alsónyéki gólyafészek, melyben 6 egészséges, jól fejlődött fiatal gólya nevelkedik, köszönhetően a szorgos gólya-szülőknek és a környék bőséges táplálékínátának.

A fióka-számok alakulása Baja-Mohács térségében:

2 fiókás fészek – 6 db

3 fiókás fészek – 11 db

4 fiókás fészek – 14 db

5 fiókás fészek – 16 db

6 fiókás fészek – 1 db

A rendezvény a Baja Ifjúsági Természetvédelmi Egyesület (BITE), a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (DDNPI) és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület 7. sz. Helyi Csoportjának (MME 7.HCS) szervezésében, valamint a DÉMÁSZ PRIMAVILL Kft. által biztosított emelőkosaras autóval valósulhatott meg.

Duna menti védett területek hálózata

Megjelent a Duna menti védett területek hálózata című színes, informatív kiadvány magyar nyelvű változata. Az EU South East Europe támogatásával, a DanubeParks projekt keretében megvalósult A4 méretű, 8 oldalas füzet bemutatja a 12 Duna-menti védett terület - nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek - szakmai együttműködését a fajvédelem, az élőhely-kezelés és az ökoturizmus terén. Átfogó tájékoztatást ad a projektben résztvevő partnerekről, az egyes területeken zajló tevékenységekről. A fényképekkel gazdagon illusztrált kiadvány ingyenesen hozzáférhető a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Zöld Pont irodájában (Pécs, Tette tér 9., a Pintér-kert Arborétum bejáratánál), a kölkedi Fehér Gólya Múzeumban, a mohácsi és a bajai Tourinform irodában.

PROGRAMOK, FELHÍVÁSOK

A Mohácsi Történelmi Emlékhellyel kapcsolatos régi tárgyakat keresünk

A Mohácsi Történelmi Emlékhelyen nagyszabású fejlesztés valósul meg 2011. folyamán. A sírkert mellett új fogadóépület készül el 2011. augusztusára. A fogadóépületben egy információs pont is kialakításra kerül, ahol olyan képeket és tárgyakat tervezünk kiállítani, melyek az Emlékhely régmúltjából villantanak fel részleteket. Ezért felhívással fordulunk mindazokhoz, akik rendelkeznek az Emlékhely 1976-ban történt megnyitása utáni években készült fényképekkel, korabeli dokumentumokkal és azokat felajánlanák a kiállítás

gazdagítása céljából, szíveskedjenek felvenni a kapcsolatot a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal. Az eredeti dokumentumokat, vagy azok digitális másolatait egyaránt szívesen fogadjuk. Cím: Pécs, Tette tér 9., tel.: 72/517-200, E-mail: dunadrava@ddnp.kvvm.hu.

Csillagoségbolt-park Klub

A Zselicben a lakott területektől, városoktól távoli, világítás nélküli helyeken olyan látvány tárul a túrázók elé, amely nemcsak Magyarország, hanem egész Európa területén is ritkán adatik meg: derült égbolt esetén az ismert csillagképek mellett a halványabb csillagok sokaságát és a Tejutat is lehet látni. Itt található Európa első Csillagoségbolt-parkja, amely 2009 novembere óta viselheti e megkülönböztető címet. A hozzá kapcsolódó előadássorozaton számos érdekességet hallhatnak a résztvevők a fényszennyezéssel és élővilágra gyakorolt hatásával, az égi jelenségekkel és a csillagászzal kapcsolatban.

A tavaszi előadássorozatot követően július 23-án 20:00 órától "gyakorlati foglalkozásra" kerül sor: a csillagos égbolt megfigyelésére lesz lehetőség a PTE Természettudományi Kar udvaráról.

A programon való részvétel ingyenes. Helyszín: PTE TTK, Pécs, Ifjúság útja 6.

Információ: 72/518-732, 30/377-3388, 30/326-9459. E-mail: komlos@ddnp.kvvm.hu, evahorvath@ddnp.kvvm.hu

Csillagnéző túra a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben

2011. július 30., szombat.

A lakott területektől és azok közeléből a csillagos égbolt legtöbb látványossága eltűnt napjainkra a fényszennyezés miatt. Egyre kevesebb hely található a Földön és Magyarországon is, ahol a sötét égbolt szinte zavartalanul látható – ezek egyike a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet.

Nagybajom-Sárapusztáról indulunk 5-6 kilométeres sétára, csillagász vezetésével. Az éjszakai erdőben megtapasztalhatjuk, hogy lámpa nélkül mennyire jól lehet tájékozódni, miután szemünk megszokja a sötétséget. A séta közben gyakran megállva – derült égbolt esetén – lehetőség lesz a csillagos égbolt megfigyelésére, a nyári égbolt csillagképeinek megtekintésére a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben.

Helyszín, időpont: Nagybajom-Sárapusztá, 20.00 óra. GPS: N46.423798, E17.510629. Túra hossza, időtartama: 5-6 km, 3-4 óra. A részvételi díj: 450 Ft/fő

Hasznos: Fontos a kényelmes túracipő/bakancs és az időjárásnak megfelelő túrafelszerelés megválasztása! A túrán mindenki saját felelősségére vesz részt!

Információ, bejelentkezés csoportoknak: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság – Telefon: 30/377-3388, 30/326-9459. E-mail: evahorvath@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu

Kenutúrák a nemzeti parkban 2011. július 1. és augusztus 31. között minden pénteken

A Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapancsa Tájegysége a Duna magyarországi alsó szakaszának kiemelkedő értékét képviselő élőhelyeit foglalja magába. Itt van hazánk rétisások és fekete gólyák által egyik „legsűrűbben lakott” területe. A háborítatlan ártéri erdők mélyén zavartalanul pihennek meg a gémfélék, kis és nagy kócsagok, kanalas gémekek. Ligeterdeiben kockás liliom, jerikói lonc és fürtös gyűrűvirág is előfordul. A mocsárrétek, legelők növényei a réti iszalag és a mocsári aggófű.

09.00: találkozó a kölkedi Fehér Gólya Múzeumnál, majd kenutúrák a Külső-Bédán

A kenutúra indulási helye a múzeumtól kb. 9 kilométerre helyezkedik el, ahová a résztvevők saját gépjárműveikkel jutnak el a Nemzeti Park Igazgatóság munkatársának „felvezetésével”. A kenutúrák szakvezető mutatja be a Duna egykori főágát, a Külső-Bédát. Kis szerencsével a híres és színes ártéri madárvilág képviselőit is meg lehet pillantani: barna kányát, szürke gémet, jégmadarat.

11.00: Tárlatvezetés a Fehér Gólya Múzeumban

A Mohácstól délre fekvő Kölked lakossága évszázadok óta együtt él a gólyákkal. A dunai ártér határában fekvő községben mindig biztos fészkelő és táplálkozó helye volt a fehér gólyáknak. 2002-ben létesült az országban egyedülálló Fehér Gólya Múzeum, mely egyetlen faj – a fehér gólya – köré szervezte tárlatát. A látogatók megismerkedhetnek a fehér gólyák életével: érdekes részleteket tudhatunk meg a fészkelési szokásaikról, táplálkozásukról, vonulásukról.

12.00: program vége

Utazás: egyénileg, saját gépjárművel. A helyszínen kerékpárbérlési lehetőség van. Szúnyogok és kullancsok elleni védekezés javasolt; sapka, naptej használata ajánlott. Részvételi díj: 2-14 éves korig 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő. Maximum létszám: 40 fő, egyéni turisták részére. Csoportoknak más időpontokban előzetes bejelentkezés alapján. Információ: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Rittlinger Nikoletta, tel.: 30/846-6020.

Igazi kaland - túra a Mészégető-források barlangjában!

Kedveli Ön a valódi kalandokat? Járt már kiépítetlen barlangban? Ha nem, feltétlenül látogassa meg, fedezze fel az Orfűn található Mészégető-források barlangját, ahol felejthetetlen élmények, különleges cseppkőképződmények várják! A Mészégető-források barlangja változatos szélességű, aktív patakos barlang, egyediségét az oldásos formák, vízesések adják, jellegzetessége a kőzet felszínét borító mangán-kiválás okozta fekete bevonat. A kiépítetlen „vad” barlang szakképzett túravezető kíséretében, előzetes bejelentkezést követően látogatható.

A túra hossza 400 m, a szükséges felszerelést - overált, kobakot, fejlámpát - a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság biztosítja a látogatók részére. A barlangtúrán 14 év felettiak vehetnek részt, 14-18 év közöttiek esetében írásos szülői engedély szükséges.

A túrán való részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Jelentkezés: 30/377-3388. Részvételi díj: 5300 Ft/fő. A részvételi díj tartalmazza a túravezetést, az overál, a kobak és a fejlámpa használati díját, valamint a biztosítást. A túrán gumicsizma viselése ajánlott. További információ, fényképek: www.kalandbarlang.hu

Éjszakai túrák a Zselici Csillagoségbolt-parkban

Járt már olyan helyen, ahol az éjszakai égbolton több ezer csillag tündököl? Látta már szabad szemmel a Tejutat? Ha nem, feltétlenül látogasson el a Zselici Csillagoségbolt-parkba, ahol előzetes időpont egyeztetést követően bárkinek lehetősége nyílik mindezeket megcsodálni, csillagász kalauzolásával. Családok, baráti társaságok, osztályok, turistacsoportok és egyéni érdeklődők számára egyaránt ajánljuk éjszakai programunkat.

A Zselicben a lakott területektől, városoktól távoli, világítás nélküli helyen olyan látvány tárul a túrázók elé, amilyen nemcsak Magyarország, hanem egész Európa területén is ritkán adatik meg. Itt található Európa első Csillagoségbolt-parkja, mely 2009 novembere óta viselheti e megkülönböztető címet. Derült égbolt esetén az ismert csillagképek mellett a halványabb csillagok sokaságát, és a Tejutat is lehet látni. A programon a csillagos égbolt megfigyelése mellett számos érdekességet tudhatnak meg a résztvevők a fényszennyezésről, arról, hogy mi, „hétköznapi” emberek mit tehetünk annak érdekében, hogy mindennapi tevékenységünkkel, a mesterséges világítással minél kevésbé zavarjuk a környezetünket.

A program több helyszínen is megtartható. A legkedveltebb megfigyelőpontok a Gólya-völgyi tavak, illetve a Hotel Kardosfa közelében találhatóak, a gyülekezőhelytől 2-3 km-es túrával érhetőek el. A program időtartama: 3-4 óra. Részvételi díj: felnőtteknek: 800 Ft/fő, 18 éves korig: 600 Ft/fő. Minimális díj: 10.000 Ft. Fontos a szúnyogok és a kullancsok elleni védelem, a kényelmes bakancs és az időjárásnak megfelelő túrafelszerelés megválasztása. A programon mindenki saját felelősségére vesz részt!

Információ, bejelentkezés: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság – Telefon: 30/377-3388, 30/326-9459. E-mail: evahorvath@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu

Irány a Nemzeti Park! Kerékpárral és kenuval Dráva mentén

Programajánlatok kerékpáros csoportok részére.

9:00 A Dráva Kapu Bemutatóközpont megtekintése tárlatvezetéssel. A résztvevők egy tárlatvezetés keretében ismerhetik meg a Dráva folyó természeti értékeit. A Kiállítás megtekintését követően megnézzük az őshonos állattartó telepet, majd indulunk az alábbi túrák valamelyikére.

1. Kerékpáros túrák

1.a A Babócsai Basakert (2 x 9 km)

A Basakert területén volt a térség Árpádkori, majd a középkori központja. Ezen alapokra épült a XVII. században a török város. A kert 13 hektáros területén virágzik április-május fordulóján a törökök által ültetett csillagos nárcisz.

1.b Péterhida (2 x 7 km)

Megtekintjük a Péterhidai fáslegelőt, az egykori vízimalmot, a várdombokat és a tájházat.

1.c Babócsai Basakert és a Heresznyei magaspart (2 x 20 km)

A Basakert megtekintése után elmegyünk Heresznyére, ahol a kb. 30 m magas partfalról gyönyörű kilátás nyílik a kanyargó Dráva folyóra.

1.d A Dráva folyó a Barcsi kikötőnél, ill. a szabadstrandnál (2 x 8 km)

Egy erdei úton elmegyünk a barcsi kikötőbe és onnan kerékpárúton a szabadstrandra. Közben gyönyörködhetünk a Dráva folyóban, ill. jó idő esetén fürdeni is lehet a strandon.

A túrákat követően ebédet biztosítunk a Dráva Kapu Bemutatóközpontban. A kerékpártúrák saját vagy a Nemzeti Parktól a helyszínen bérelt kerékpárral is történhetnek. Részvételi díj: 3000 Ft/fő, (ill. 4000 Ft/fő bérelt kerékpár esetén), mely tartalmazza az egész napos szakvezetést; a belépőket a Dráva Kapu Bemutatóközpontban, és az étkezést. Minimum létszám: 10 fő.

2. Kenutúra a Dráván kerékpártúrával összekötve

(Barcs- Drávatamási útvonalon)

A Dráva Kapu Bemutatóközpont megtekintését követően a vendégek kerékpárral elmennek a barcsi vízisporttelepre, ott kenuba ülnek és leveznek Drávatamásiig (10 km evezés). Kis szerencsével a drávai madárvilág képviselőit (rétisasok, fekete gólyák, szürke gémekek, jégmadarak, stb.) is meg lehet pillantani. Az evezést követően a vendégek visszakerékpároznak egy erdei úton Drávaszentésre (20 km). A túrákat követően meleg étkezést biztosítunk a Dráva Kapu Bemutatóközpontban.

Részvételi díj: 6000 Ft/fő, (ill. 7000 Ft/fő bérelt kerékpár esetén), mely tartalmazza az egész napos szakvezetést; a belépőket a kenut bérletét és szállítását, ill. az étkezést. Minimum létszám: 10 fő. Fontos a kényelmes, időjárásnak megfelelő túrafelszerelés megválasztása, a szúnyogok és a kullancsok elleni védelem. Sapka, naptej használata különösen a nyári időszakban ajánlott! A programon mindenki saját felelősségére vesz részt!

Információ, jelentkezés és időpont egyeztetés min. 10 nappal a tervezett program előtt:

Dráva Kapu Bemutatóközpont – Telefon: 30/474-3591, 30/377-3393. E-mail: dszentes@enternet.hu

Irány a Nemzeti Park! Kerékpárral és kenuval Béda-Karapancsán

Egész napos programajánlat kerékpáros csoportok részére

9:00 Látogatás a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen

Történelmi emlékünknél megtekintés idegenvezetéssel, az egykori csataterén kialakított, parkosított sírkertben. A park területe több mint 1700 katona végső nyughelye. Az új fogadóépületben berendezett interaktív kiállítás és a virágszirmot formázó sírkert megtekintése a kilátótoronyból. A látogatás után kerékpározás a kölkedi Fehér Gólya Múzeumhoz (6 km).

11:00 A Fehér Gólya Múzeum megtekintése tárlatvezetéssel

A különleges múzeumban számtalan érdekességet tudhatnak meg a gólyákról a vendégek. Tartalmas tárlatvezetésen ismerhetik meg a gólyák fészkelési szokásait, táplálkozásukat, vonulásukat. A múzeum megtekintését követően étkezés a helyszínen (hozott csomagból), majd indulás a Külső-Bédára (6 km).

12:30 Kenutúra a Külső-Bédán

A vendégek kenuba ülnek és bejárják a Duna hullámterén található mellékágot. Kis szerencsével a híres és színes ártéri madárvilág képviselői is megjelennek: barna kányákkal, szürke gémekekkel, jégmadarakkal, bakscókkal és vízityúkokkal lehet találkozni. A túrát követően kerékpározás a Boki-Dunához (10 km).

15:00 Hagyományos halászati bemutató és vacsora

A Boki-Dunánál 500 évet ugrunk vissza a múltba, és egy ősi vízi világba pillanthatunk be. Elődeink halfogási szokásait és eszközeit ismerhetjük meg és próbálhatjuk ki. A kifogott zsákmány elkészítése és elfogyasztása teszi emlékezetessé a nap során szerzett élményeinket.

A programot követően a Bédai-erdő öreg tölgyei között kerékpározunk a Mohácsi Történelmi Emlékhely bejáratához (15 km).

Utazás: egyénileg, saját kerékpárral. Találkozás a Mohácsi Történelmi Emlékhely bejáratánál a túravezetővel, aki az egész nap során kíséri a résztvevőket.

Részvételi díj: 8500 Ft/fő, 18 éves korig: 7500 Ft/fő, mely tartalmazza az egész napos szakvezetést; a belépőket a Mohácsi Történelmi Emlékhelyre és a Fehér Gólya Múzeumba; a kenuk és a kenuzáshoz szükséges mentőmellény, valamint evezőlapát bérleti díját; a halászati bemutatón való részvétel díját, a vacsorát. Minimum létszám: 10 fő. Fontos a kényelmes, időjárásnak megfelelő túrafelszerelés megválasztása, a szúnyogok és a kullancsok elleni védelem. Sapka, naptej használata különösen a nyári időszakban ajánlott! A programon mindenki saját felelősségére vesz részt!

Információ, jelentkezés és időpont egyeztetés: Fehér Gólya Múzeum – Telefon: 30/846-6020, 69/384-208. E-

mail: info@fehergolyamuzeum.hu

www.fehergolyamuzeum.hu

www.ddnp.hu

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Turisztikai és Közkapcsolati Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.